

VI BÖLMƏ.FƏLSƏFƏ DOKTORU İMTAHANINA HAZIRLAŞMAQ ÜÇÜN NÜMUNƏVİ SUALLARIN SİYAHISI

- 1.XXI əsrin çağırışları müstəvisində iqtisadi nəzəriyyə.
- 2.XX əsrin nəzəri-iqtisadi fikirlərinin əsas istiqamətləri.
- 3.İqtisadi nəzəriyyənin metodologiyası. İqtisadiyyatın təhlilində yeni yanaşmalar və metodlar.
- 4.İqtisadi münasibətlərin quruluşu, amilləri və inkişaf qanunauyğunluqları. Mikroiqtisadiyyat və makroiqtisadiyyat. İqtisadi strukturun formalaşması və fəaliyyəti prosesinə texnoloji ukladların təsiri.
- 5.İqtisadi sistemlər və onların təsnifatı. İqtisadi seçim.
6. İqtisadi sistemlər: tipologiyası, amilləri və təkamül qanunauyğunluqları. Qarışıq iqtisadi sistemlər. Məhsuldar qüvvələr və istehsal münasibətləri.
- 7.İqtisadiyyatda insanın yeri və rolu. İqtisadi artımın hümanisləşməsi. İqtisadiyyatın sosial altsistemi: elementləri və münasibətlər.
- 8.Dünya iqtisadiyyatının qloballaşması qanunauyğunluqları və onun milli-dövlət sistemlərinin fəaliyyətinə təsiri.
- 9.İqtisadi təhlükəsizliyin nəzəri problemləri.
- 10.Milli sərvətin tərkibi, quruluşu və dinamikası. Milli hesablar sistemi: UDM-in hesablama üsulları və qiymət səviyyəsi.
- 11.Bazar iqtisadi kateqoriya kimi. Bazar kateqoriyasının iqtisadi şərhinin təkamülü.
- 12.Əmtəə iqtisadi kateqoriya kimi.Əmtəənin xassələri və əmtəədə maddiləşən əməyin ikili xarakteri.
- 13.Dəyərin təhlilində obyektiv və subyektiv yanaşmalar. A.Smitin, D.Rikardonun əmək-dəyər nəzəriyyəsi. K.Marksın əmtəədə maddiləşən əməyin ikili xarakteri haqqında təlimi.
- 14.Pul iqtisadi kateqoriya kimi. Pulun funksiyaları. Pulun formalarının təkamülü və pul sistemləri.
- 15.İqtisadi institutların ümumi səviyyəsi.
16. Mülkiyyətin mahiyyəti və formaları.

17.Tələbin mahiyyəti. Fərdi və bazar tələbi. Tələbin amilləri və onun dəyişməsi qanunu. Tələbin elastikliyi.

18.Təklifin mahiyyəti.Fərdi və bazar təklifi. Təklifin amilləri və onun dəyişməsi qanunu. Təklifin elastikliyi.

19. Bazar tarazlığı və onun yaranması mexanizmi. Bazar tarazlığının L.Valras və A.Marşal şərhli.

20.Tələb və təklifin elastikliyi.

21.Son hədd faydalılığı nəzəriyyəsinin şərhində istehlakçı seçimi (faydalığın kardinalist nəzəriyyəsi).

22.Fərqsizlik əyriləri vasitəsilə istehlakçı davranışının təhlili (faydalığın ordinalist nəzəriyyəsi).

23.Əmtəənin qiymətinin dəyişməsi nəticəsində gəlir effekti və əvəzetmə effekti.

24.İstehlakçı üstünlükverimi. Fərqsizlik əyriləri və büdcə məhdudiyyəti.

25.İstehlakçının rasional davranışının prinsipləri (qaydaları) .

26.İstehlakçı tarazlığı. Gəlir effekti və əvəzetmə effekti. İstehlakçı artıqlığı.

27.İzokasta. İstehsal xərclərinin minimallaşdırılması.

28.İstehsal xərclərinin təbiəti və strukturu.Qısamüddətli və uzunmüddətli dövrlərdə istehsal xərcləri.

29.Bazar iqtisadiyyatında firma: əsas tipləri və məqsədi. Pul gəlirləri və mənfəət. Mənfəətin maksimumlaşdırılması prinsipi.

30. Rəqabət və onun növləri. Rəqabətli bazarların səmərəliliyi.

31.İnhisar və oliqapoliya, onların bazarda mübarizə metodları və üsulları.

32.Antiinhisar tənzimlənməsi. Azərbaycanada antiinhisar fəaliyyəti haqqında qanun.

33. Əmək bazarında tələb və təklifin formalaşmasının xüsusiyyətləri. Əmək gəlirləri və onların bölgüsü. “İnsan kapitalı nəzəriyyəsi”.

34. İşsizlik nəzəriyyəsi. Tam məşğulluq anlayışı və təbii işsizlik. İnflyasiya və işsizliyin qarşılıqlı əlaqəsi. Fillips əyrisi.

35. Kapital bazarının xüsusiyyətləri. Faiz kapitalın qiyməti kimi.

Diskontlaşdırma və firmanın investisiya qərarları.

36. Təbii resurslar bazarında tələb və təklif. Diferensial renta.

37. Sosial ədalət nəzəriyyələri. Ədalətlik və səmərəlilik arasında seçim. Gəlirlərin yenidən bölgüsü: formaları, metodları və dövlət siyasətinin nəticələri.

38. Gəlirlərin bölgüsündə bərabərsizlik. Lorens əyrisi. Cini əmsalı.

39. Risklər nəzəriyyəsi. Təsərrüfat nəzəriyyəsi: mahiyyəti və səbəbləri. İtkilərin növləri: quruluşu və onları doğuran səbəblər.

40. Xarici effektlər: təbiəti, təzahür formaları və meydana gəlməsi səbəbləri. Mənfi və müsbət xarici effektlərin tənzimlənməsi.

41. İctimai və xüsusi nemətlət. Lindal tarazlığı.

42. Dövlətin “uğursuzluqları”. Dövlətin cəmiyyətdə roluna baxışların təkamülü. Dövlətin minimal və maksimal funksiyaları.

43. Milli hesablar sistemi. Makroiqtisadi göstəricilər və onların hesablanması.

44. Ümumi iqtisadi tarazlıq nəzəriyyəsi. Bazarların qarşılıqlı əlaqəsi: xüsusi və ümumi tarazlıq. Pareto optimumu.

45. İctimai təkrar istehsalın mahiyyəti, onun tipləri və məqsədləri.

46. Məcmu tələb və məcmu təklif: onları müəyyənləşdirən amillər.

47. Makroiqtisadi tarazlıq nəzəriyyəsi. Makroiqtisadi tarazlığın klassik və keynsçi modelləri. Klassik və keynsçi yanaşmaların fərqi.

48. İqtisadi artım nəzəriyyəsi. İqtisadi artımın keynsçi və neokeynsçi modelləri. R.Solonun neoklassik modeli.

49. Transaksiya xərcləri nəzəriyyəsi. Transaksiya xərcləri: mahiyyəti və təsnifatı.

50. Firmanın institusional nəzəriyyəsi. Müqavilə konsepsiyası. Müqavilələrin növləri. Neoinstitusional firma nəzəriyyəsi: müqavilə nəzəriyyəsi.

51. Mülkiyyət hüququ nəzəriyyəsi. Mülkiyyət hüquqlarının spesifikasiyası və parçalanması. Mülkiyyətin formalarının tarixi təkamülü.

52. İnflyasiya nəzəriyyəsi. İnflyasiyanın keynsçi və monitar şərtləri. Resursların Pareto optimal bölgüsünün pozulması. Adaptiv və rəasional gözləmələr.

53. Ümumi milli məhsulun funksional formaları. Milli sərvət.

54. ÜDM-in nominal və real göstəriciləri, qiymət indeksləri.
55. İşgüzar tsikllər və böhranlar nəzəriyyəsi. Müasir iqtisadiyyatın inkişafının tsikli xarakteri. Tsikllərin növləri və böhranın əsas formaları. Böhranların səbəbinin marksist şərh. İstehsalın tsikliliyinin keynsçi şərh.
56. Pula tələb və pulun təklifi. Pul multiplikatoru. Pul bazarı.
57. Müasir bank sistemi. Bankların əməliyyatları və onların pulun təklifinə təsiri.
58. Bütçə-vergi (fiskal) siyasəti. Stimullaşdırıcı bütçə-vergi siyasəti. Ləngidici bütçə-vergi siyasəti.
59. Əmtəə və pul bazarlarında birgə tarazlıq (IS-LM modeli).
60. Mülkiyyət iqtisadi kateqoriya kimi. Mülkiyyət münasibətləri sistemi: istifadəmə, sahibolma, sərəncamvermə. Mülkiyyətin institusional nəzəriyyəsi.
61. İqtisad elmlər sistemində institusional iqtisadiyyatın statusu. İntitusional və yeni institusional nəzəriyyə: kəsişmə nöqtələri və ziddiyyətlər.
62. Xarici effektlər və onların növləri. Xarici və daxili effektlərin fərqləri. Kouz teoremi.
63. Beynəlxalq iqtisadi inteqrasiyanın inkişafının əsas mərhələləri. Qloballaşma.
64. Merkantilizm iqtisadi fikrin və iqtisadi siyasətin istiqaməti kimi.
65. A. Smit və D. Rikardo – klassik siyasi iqtisadın banilər idirlər.
66. XIX əsrdə Almaniyada iqtisadi fikrin tarixi məktəbinin inkişafı.
67. Marksizm və onun təkamülü.
68. Marjinalizm və onun təkamülü.
69. İqtisad elminin neoklassik istiqaməti.
70. Müasir iqtisadi fikrin əsas istiqamətləri.
71. İqtisadi nəzəriyyənin institusional istiqaməti.
72. Keynsçilik iqtisadi fikrin istiqaməti kimi.
73. L. Erxardın sosial bazar təsərrüfatı konsepsiyası.
74. Monetarizm iqtisadi nəzəriyyə mühafizəkar məktəbi kimi.
75. Postsənaye cəmiyyəti və "üçüncü dalğa" cəmiyyəti nəzəriyyələri.

